

POLÍTICA DE PROTECCIÓ I BON TRACTE CAP A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA D'ESPIRAL

“Per educar un Infant cal tota la tribu”

Política elaborada a partir de la guia **PROTEGEmos** de **Educo.org**

ÍNDEX:

1. Sobre Espiral – Infància, joventut i família.....	pàgina 3
a. Xarxes i federacions	
b. Política de qualitat	
2. Fitxa de la política de protecció.....	pàgina 5
3. Definicions rellevants	Pàgina 6
4. Declaració institucional de protecció a la infància i adolescència	Pàgina 10
5. Abast de la política	Pàgina 11
6. Codi de conducta	Pàgina 12
7. Anàlisi de riscos	Pàgina 13
8. Resposta a casos	Pàgina 14
9. Gestió de persones	Pàgina 15
10. Difusió	Pàgina 16
11. Seguiment i avaluació	Pàgina 16
12. Annexes	Pàgina 18
a. Declaració institucional de protecció a la infància i adolescència	
b. Compromís i adhesió a la política de protecció bon tracte	
c. Compromís col·laboradors externs	
d. Rols i responsabilitats de la delegada de protecció	
e. Terminis de referencia de la delegada de protecció	
f. Terminis de referencia del comitè de protecció	
g. Registre d'incident/sospita/denuncia	
h. Informe del procés d'investigació i resolució de la sospita/dubta/denúncia	
i. Procediment en cas de preocupació, sospita o incident identificat	
j. Plantilla de anàlisis de riscos	
k. Pla d'acció (pendent planificació any 25)	

1. SOBRE ESPIRAL – INFÀNCIA, JUVENTUT I FAMÍLIA

Espiral es una entitat prestadora de serveis a la infància, joventut, una organització no lucrativa formada per un grup de persones amb experiència dins el món associatiu, educatiu i de l'àmbit de la dinamització juvenil, l'animació sociocultural i en la gestió d'activitats i projectes per administracions i empreses.

Amb la gestió de serveis a tercers, Espiral destina el benefici als seus programes propis d'atenció a la infància i la família, de formació i ocupació i lleure educatiu.

Xarxes i federacions:

Espiral es membre fundadora de la Plataforma de Voluntariat de les Illes Balears – PLAVIB, es membre de la Xarxa per la Inclusió Social – EAPN Illes Balears, és membre del Consell de Barri del Coll d'en Rabassa i ha participat a trobades de la Comissió d'activitats del Molinar. Des de l'any 2016, és membre del Consell Municipal de Serveis Socials de l'Ajuntament de Palma.

També és entitat sòcia de SinergiaTIC, (digitalització del tercer sector) i de l'Alianza Pobreza Infantil Zero, del Alto Comisionado por la pobreza infantil (tancada al novembre de '23).

Política de qualitat:

MISSIÓ (finalitat):

Som una organització social que, treballant en xarxa i des d'una perspectiva comunitària i de gènere, volem millorar la realitat de la infància, la joventut i les seves famílies, evitant situacions de risc i d'exclusió mitjançant programes i serveis inclusius i oberts de foment de l'ocupació, d'inserció laboral, d'oci i temps lliure educatiu i inclusiu, i de suport familiar. A més, també treballem per a enfortir el voluntariat i el teixit associatiu com a eina de participació i transformació social.

VISIÓ (on volem ser):

A partir de la nostra essència i treballant en equip i en xarxa, l'any 2025 volem continuar sent coneguts i reconeguts a les nostres barriades, aprofundint en la igualtat d'oportunitats de les persones a qui acompanyam i millorant la nostra resposta a nous reptes.

VALORS (què ens importa):

Creim fermament en la solidaritat i en la cooperació entre persones i organitzacions en la recerca d'una cohesió i justícia social que permeti millorar la situació de les persones que atenem amb igualtat d'oportunitats en l'accés als serveis que oferim i equitat en l'assignació de suports i recursos. I ho feim des de la lleialtat cap elles, amb tota la professionalitat i vocació possibles, amb una gestió eficient que permeti la sostenibilitat dels nostres programes.

La defensa dels drets i el treball directe amb la infància i adolescència es la base de la nostra teoria del canvi social.

La junta directiva

Abril 2021

2. FITXA DE LA POLÍTICA DE PROTECCIÓ:

DATA D'APROVACIÓ	16 setembre 2024
ÓRGAN D'APROVACIÓ	Junta Directiva Espiral
VIGÈNCIA	Data de revisió cada 4 anys. En 2028.
OBJECTIUS	• Analitzar tots els projectes, accions, mides i comunicacions des d'una perspectiva de possibles riscos cap als infants i desenvolupar mecanismes que els eliminin i garanteixin la seva protecció. • Desenvolupar accions de prevenció dels riscos per a la infància, tant preventiu, com formatiu i informatiu. • Garantir que tots els col·laboradors (treballadors, voluntaris, alumnat en pràctiques) que participen en la nostra entitat estén formats en protecció a la infància. • Detallar els procediments i protocols per a detectar, i actuar quan sigui necessari, avant situacions de desprotecció a la infància. • Disposar d'indicadors adequats per fer seguiment als objectius marcats per a la protecció a la infància.
COMPONENTS DEL GRUP DE TREBALL	• Miquel Estarellas Referent territorial de Obert • Carmen Martínez: Referent Territorial del Coll/Molinar • Coordinador d'activitats socioeducatives: Marc Ferrer • Belén Sánchez: Directora de programes infància i família i comunitari.
DELEGADA DE PROTECCIÓ	Carmen M. Martínez
ABAST	Dirigit a: Tot el personal i col·laboradors directament relacionats amb l'entitat. (p ex. treballadors, voluntaris, alumnat en pràctiques, prestadors de serveis), veure apartat 6. Abast A la comunitat on s'inscriu la nostra activitat
DOCUMENTS RELACIONATS	• Política de persones • Normativa de activitats de lleure i socioeducatiu
COMUNICACIÓ	https://espiralonline.org/

3. DEFINICIONS RELLEVANTS:

A continuació exposa'm els conceptes que per la naturalesa i dedicació de la nostra entitat tenen una especial rellevància a la protecció i bon tracte cap als NNA.

LOPIVI: Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i adolescència cap a la violència.

La llei té per objecte garantir els drets fonamentals dels nens, nenes i adolescents a la seva integritat física, psíquica, psicològica i moral enfront de qualsevol forma de violència, assegurant el lliure desenvolupament de la seva personalitat i establint mesures de protecció integral, que incloguin la sensibilització, la prevenció, la detecció precoç, la protecció i la reparació del mal en tots els àmbits en els quals es desenvolupa la seva vida.

Interculturalitat: Aquest concepte cobra especial rellevància a l'entitat per atendre nombroses cultures diferents convivents en el mateix territori. Les creences van arrelades a la cultura. El comportament de les persones està íntimament lligat amb això. Respecte a la protecció de NNA podem identificar indicadors de protecció i de risc així com aquells aspectes a tractar per a o bé fomentar i reconduir determinades situacions.

Intervenció socioeducativa: La nostra intervenció amb NNA està marcada per el valor educatiu de l'educació no formal. La experiència que es viu a activitats de lleure aporten aprenentatges molt valuosos, sobretot si son planificades amb intencionalitat més enllà de l'estrictament lúdic.

La detecció i gestió emocional, establiment de vincles, habilitats socials son eixos transversals a la nostra tasca socioeducativa.

Violència cap a la infància: "tota acció, omissió o tracte negligent que priva a les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la seva forma o mitjans de comissió, inclosa la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital.

Entenem per violència

- el maltractament físic, psicològic o emocional,
- els càstigs físics, humiliants o denigrants,
- el descuit o tracte negligent,
- les amenaces, injúries i calúmnies,
- l'explotació, incloent-hi la violència sexual, la corrupció, la pornografia infantil, la prostitució,

- l'assetjament escolar, l'assetjament sexual, el ciberassetjament,
- la violència de gènere,
- la mutilació genital femenina,
- el tràfic d'éssers humans amb qualsevol fi,
- el matrimoni infantil,
- l'accés no sol·licitat a pornografia,
- l'extorsió sexual,
- la difusió pública de dades personals,
- la presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar.” (Art 1 LOPIVI)

Formes de violència: La violència s'exerceix de moltes formes i pot donar-se a tots els àmbits en el que es desenvolupa la vida dels NNA.

- **Descuit o tracte negligent:** Es defineix com la falta d'atenció a les necessitats físiques, psicològiques i afectives dels NNA.
- **Violència psicològica o maltracte emocional:** Es refereix a tota forma d'agressió verbal i psicològica que afecta al benestar emocional dels NNA tals com amenaces, insults, rebuig explícit o implícit, humiliacions, ridiculitzacions, o aïllament.
- **Abús sexual i explotació sexual infantil:** “contactes i interaccions entre un nen i un adult quan l'adult (agressor) usa al nen per a estimular-se sexualment ell mateix, al nen o a una altra persona. L'abús sexual pot ser també comès per una persona menor de 18 anys quan aquesta és significativament major que el nen (víctima) o quan l'agressor està en una posició de poder o control sobre un altre”.¹

Dins l'abús sexual, es consideren actes sexuals amb o sense contacte físic i les activitats amb fins de explotació relacionades amb prostitució i la pornografia infantil.

- **Violència física:** Es la forma més evident de maltracte. Comprèn actes tant intencionals com no intencionals que poden provocar o no seqüeles físiques. Es pot manifestar mitjançant cops, cortis, cremades, mutilacions, sacsejades o pallisses amb magnitud i característiques variables.
- **Assetjo escolar:** L'assetjament (*bullying) és una forma de violència entre iguals que consisteix en un comportament realitzat per un individu, o un grup, que es repeteix en el temps per a danyar, assetjar, amenaçar, espantar o ficar-se amb una altra persona amb la intenció de causar-li mal. És diferent d'altres conductes agressives perquè implica un desequilibri de poder que deixa a la víctima sense poder defensar-se.

¹ Abuso sexual infantil: Manual de formación para profesionales (Save the Children, 2001). Definición aportada por National Center of Child Abuse and Neglect en 1978.

- El **ciberassetjament** (cyberbullying) és una forma d'assetjament que implica l'ús dels telèfons mòbils (textos, trucades, vídeo clips), internet (e-mail, xarxes socials, missatgeria instantània, xat, pàgines web) o altres tecnologies de la informació i la comunicació per a assetjar, vexar, insultar, amenaçar o intimidar deliberadament a algú. La peculiaritat del ciberassetjament és que una sola agressió que es gravi i es pugi a internet es considera ciberassetjament per la possibilitat per a reproduir-la de manera innumerable i la seva audiència potencialment global.

Protecció integral: Compartim la definició present de l'estratègia d'erradicació contra la violència cap a la infància i adolescència (art 1.3 LOPIVI): *“la promoció d'entorns segurs i protectors que garanteixin el desenvolupament ple del NNA i la plena implementació dels seus drets humans en la línia que estructura i inspira la LOPIVI. Aquest enfocament va més enllà de l'erradicació de la violència contra la infància i adolescència, situa al NNA, les seves necessitats i drets en el centre de l'actuació i estableix connexions necessàries entre els entorns on es desenvolupa la seva vida. L'Article 12 de la LOPIVI enumera les mesures prioritàries d'atenció integral”.*

Bon tracte: Forma de relació basada en el sentiment de respecte i valoració cap a la dignitat de l'altre, en específic cap als NNA suposa construir una relació integral cap a les necessitats i potencialitats.

A efectes de la LOPIVI s'entén aquell que, *“respectant els drets fonamentals dels nens, nenes i adolescents, promou activament els principis de respecte mutu, dignitat de l'ésser humà, convivència democràtica, solució pacífica de conflictes, dret a igual protecció de la llei, igualtat d'oportunitats i prohibició de discriminació dels nens, nenes i adolescents”*² Art 26 3.a)

Les intervencions i plans de treball amb les famílies beneficiàries de Espiral promouran la **parentalitat positiva** entenguin-la com el comportament dels progenitors, o de quins exerceixen funcions de tutela, guarda o acolliment, fonamentat en l'interès superior del NNA i orientant a que la persona menor d'edat creixi en un entorn afectiu i sense violència que inclogui el dret a expressar la seva opinió, a participar i ésser tomat en compta en tots els assumptes que li afectin, la educació en drets i obligacions, afavoreixi el desenvolupament de les seves capacitats, oferir reconeixement i orientació i permeti el ple desenvolupament en tots els ordres

NNA (nin, nina i adolescent): d'acord amb la llei son persones menors de 18 anys.

Entorns segurs: Entenem com entorn segur a aquell que respecti els drets de la infància i promoguin ambient protector físic, psicològic i social, incloent el entorn digital.

Àmbits qualificats com entorns segurs en la LOPIVI:

- Família (art. 26.1)
- Centres educatius (Art. 31.3)
- Àmbit esportiu i de oci (art. 47)
- Àmbit digital (art. 46.2)
- Centres de protecció (art. 53.1)

Protecció infantil organitzacional (safeguarding): Fa referència a totes les mesures que han de prendre's para ajudar a reduir els riscos i generen situacions de protecció. Entre algunes de les accions destaquen: anàlisis de riscos i processos interns, establiment de protocols específics i el establiment d'una política interna.

Té en compte tant els processos reactius una vegada s'ha donat la desprotecció com preventius i de sensibilització. Mitjançant una metodologia participativa que incloent NNA, famílies i treballadors de l'entitat.

Serà d'aplicació els principis i criteris generals d'interpretació d'**interès superior del menor**, presents a l'art. 2 de la Llei Orgànica 1/1006, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, de modificació parcial del Codi Civil y de la Llei d'enjudiciament Civil així com les contemplades a la LOPIVI al seu art. 4

La **intervenció socioeducativa** es una disciplina transversal a tots el serveis d'Espirale on participen infants i adolescents. Son accions realitzades pels tècnics amb dinàmiques i activitats de naturalesa educativa amb els objectius de adquisició d'habilitats socials, enfortir la relació amb l'escola, ensenyar tècniques de resolució de conflictes, detecció i gestió emocional...

Situacions de dificultat social: Havent-hi un exercici adequat dels deures de protecció dels pares existeixen circumstàncies, mancances, conflictes familiars, socials i educatius fora del control dels responsable/tutors que estan perjudicant o poden perjudicial al desenvolupament normal de NNA.

Situacions de vulnerabilitat: Els nins, nines i adolescents poden trobar-se en situacions que creïn o augmentin la seva vulnerabilitat a la violència. Entre aquestes situacions poden ser: tenir una discapacitat, tenir de zero a tres anys, origen racial, ètnic o nacional divers, una situació de desavantatge econòmic, el pertànyer al col·lectiu LGTBI, el tenir una orientació o identitat de gènere diversa, l'experiència migratòria, ser sol·licitant o beneficiari/a de

protecció internacional o temporal i el mancar de cures parentals o estar en risc de perdre'ls³.

Entenem que una família està travessant una **situació de dificultat social** quan havent un exercici adequat dels deures de protecció dels pares existeixen circumstàncies, mancances, conflictes, socials i educatius fora del control dels responsable/tutors que estan perjudicant o poden perjudicial al desenvolupament normal de NNA.

4. DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DE PROTECCIÓ A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA:

Considerant que allò que entenem per violència es pot donar en el dia a dia de l'entitat:

- **Garantim** el benestar físic, mental i social dels infants i adolescents sobre els quals l'entitat té impacte de forma directa o indirecta.
- Tenim un **model** basat en el **bon tracte** cap als infants per part dels nostres equips, tant professionals com voluntariat.
- Durem a terme les accions necessàries per assegurar-nos que Espiral compta amb **entorns segurs** que respecti els drets i promogui un ambient protector.

És per això que volem fem valdre el **nostre compromís** amb la infància i l'adolescència, en aquesta política integral de protecció es recullen tots aquells aspectes rellevants que es duen a terme a Espiral.

Aquesta política es veu reflectida al conjunt de l'entitat en tots els seus nivells i projectes implicant a totes les persones directament vinculades. També es contemplen estratègies de difusió donar-la a conèixer a la comunitat on s'inscriu la nostra activitat amb el ferm objectiu d'involucrar a nous sectors.

Els seus **principis** són:

- El benestar físic, mental i socials dels infants i adolescents.
- Model de Bon Tracte.esta
- Defensa dels drets dels infants.
- Compliment de la nova normativa.
- Participació infantil com a metodologia sobre la qual es fonamentarà la política.

³ les causes de vulnerabilitat citades estan esmentades en l'Article 2.3.b de la LOPJM i en l'Article 5.4 de la LOPJVI

Aquesta política suposa una passa essencial en el desenvolupament d'una cultura de protecció a la infància amb diferents àmbits i elements.

Defensem la **Convenció dels drets dels infants**, ratificada per Espanya al 1990 i complirem amb els estàndards Europeus en matèria de protecció a la infància i per descomptat, amb la LOPIVI. Explicitem el nostre compromís ètic i institucional amb el benestar de la infància i l'adolescència en un procés decidit i ferm per garantir els seus drets fonamentals.

5. ABAST DE LA POLÍTICA:

La present política, té la intenció d'arribar a un conjunt d'agents interns i externs que componen el nostre cercle d'acció.

- **Agents Interns:** Son aquelles persones que faran feina en nom de l'entitat, personal en tots els nivells d'atenció, estudiants en practiques, voluntaris i Junta Directiva. Hi haurà un seguit de passes a fer per aquestes persones;
 - Contractes de feina, convenis de practiques, acords de voluntariat.
 - Presentar certificat d'absència de delictes de naturalesa sexuals.
 - Signatura de la carta de compromís de la política de protecció⁴.
 - Sessions formatives
- **Agents externs:** professionals col·laboradors, proveedors (continus i col·laboradors, persones participants, contractacions puntuals, contractes/subcontractes, altres entitats col·laboradores, proveïdors entitats membres de la xarxes a las que perteneixen amb una relació contractual, visites.
 - Signatura de: Compromís col·laboradors externs⁵

⁴ Annexe 2: "Compromís de coneixement i adhesió a la política de protecció"

⁵ Annexe 3: Compromís col·laboradors externs

6. CODI DE CONDUCTA:

La política de protecció cap a Infància garanteix el benestar dels infants que participen a les nostres activitats. La nostra entitat vol que qualsevol professional i altres persones que col·laboren a les activitats desenvolupen un comportament adequat de bon tracte cap als infants i adolescents.

Per això exigim:

Hem de:	No hem de:
• Concebre als infants com a subjectes de dret. • Assumir el component protector del seu rol com a adult. • Fer la seva tasca d'una manera responsable, sana, respectuosa, segura amb els infants. • Millorar la seva formació i capacitació en matèria de protecció i drets de la infància. • Seguir les recomanacions de l'entitat en matèria de protecció. • Complir amb els protocols de l'entitat en matèria de protecció. • Respectar els drets de la infància. • En cas de detectar alguna conducta sospitosa comunicar-ho pel canal establert en l'àmbit de protecció. • Donar suport quan un infant sol·licita escolta i suport. No menysvalorar la situació. • Obligació de manejar adequadament la informació confidencial en relació als nins, nines i famílies.	• Discriminar cap nen, nena o adolescent per cap motiu. • Proferir algun tipus d'insult o amenaça verbal contra cap nen, nena o adolescent. • Maltractar a cap nen, nena o adolescent. • Realitzar cap intercanvi físic o comunicatiu inapropiats amb nens i nenes. Verbals, físics o sexuals. • Entaular relacions sexuals o sentimentals amb menors d'edat. • Realitzar comentaris verbals o telemàtics inapropiats. • Quedar en solitari amb nens, nenes o adolescents excepte en qüestions relacionades amb funcions laborals. • Compartir dades de contacte personals: telèfon, xarxes socials, etc. • Traslladar en transport privat a nens, nenes i adolescents. • Usar inadecuadament les xarxes socials. • Intentar generar relacions comercials o mercantils amb menors d'edat. • Fer xantatge amb qualsevol tipus d'informació a nens, nenes i adolescents. • Prendre imatges de menors d'edat sense consentiment escrit o de manera inadequada. • Realitzar comentaris humiliants a nens o nenes davant del grup o en privat.

A més dels esmenats anteriorment, Espiral s'ha adherit al [codi de conducta d'EAPN Espanya](#) i al [Codi Ètic de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears](#), com entitat membre.

7. ANÀLISI DE RISCOS:

La responsabilitat de les entitats que treballem pel benestar infantil no resideix únicament a aconseguir impacte en els nostres programes, sinó també a garantir que totes les nines, nins i adolescents (NNA) amb els quals entrem en contacte en el nostre dia a dia són **tractats amb respecte en entorns segurs, protectors i de bon tracte**. Aquest és un repte fonamental que hem de visibilitzar i enfrontar en el nostre treball diari.

En concret:

- Garantim el benestar de tots els nens i les nenes que participen en les nostres activitats.
- Facilem espais de desenvolupament físic, emocional i psicològic sans i segurs.
- Oferim un bon tracte dels professionals, voluntaris i personal de la nostra entitat com a element essencial de les relacions amb les NNA.

Entenem per **riscos** com accions o omissions realitzades per persones que ponen en perill els drets i la integritat física, psicològica i/o moral dels nins, nines i adolescents. Així mateix, poden ser situacions generades pel context físic on es realitza l'activitat. A vegades poden tenir relació amb les característiques del col·lectiu de NNA amb els qui treballem. Algunes es poden prevenir i en altres ocasions podem limitar el impacte del dany quan aquest ja s'ha produït.

El personal duu a terme una sessió específica d' **identificació sistemàtica de riscos** per a la protecció de les NNA en tots els seus àmbits d'acció, i, especialment, en els programes, projectes, campanyes o activitats en els quals es tingui contacte amb NNA. Per que sigui més operatiu es fa per programes i/o departaments.

Considerem que aquests NNA poden ser, bé participants ells mateixos en les activitats, o bé trobar-se acompanyant a les persones adultes que participen d'altres programes o activitats. No tan sols duem a terme una identificació de riscos, també els analitzem i establim els passos que es duran a terme per a mitigar-los⁶, indispensables per a la prevenció de la violència i per a la promoció d'un ambient segur i una cultura del bon tracte cap a les NNA participants en els programes, projectes, campanyes i activitats socioeducatives i de lleure en l'educació no formal.

⁶ Annexe 9: Plantilla Anàlisi de riscos institucional

En aquest procés es contempla la participació de les pròpies NNA en la mesura que sigui possible, i els treballadors de l'entitat tinguin contacte directe o indirecte.

8. RESPOSTA A CASOS:

Totes les persones incloses a l'apartat: "6. Abast" tenen la **responsabilitat i obligació d'informar** al respecte si n'hi ha motiu raonables per sospitar que una NNA està patint dany o es troba en risc de sofrir-lo.

S'ha de notificar dintre de les 24 hores següents a tenir coneixement de la situació, utilitzant els procediments establerts al respecte. Així mateix, Espiral ha d'emetre una primera resposta inicial dins les 72h següents a la recepció de la notificació⁷.

En el cas de situacions que no estiguin explícitament cobertes per la política, s'aplicarà el sentit comú i el principi de l'interès superior de la NNA.

Les preocupacions, sospites e incidents poden ser dels següents tipus:

- Observació directa d'un cas de violència cap a una NNA.
- Revelació o indicació, per part de tercers, d'un cas de violència potencial cap a una NNA.
- Violació de la present Política de Protecció i Bon Tracte o dels seus procediments associats per part d'alguna persona inclosa en l'abast d'aquesta política.
- Coneixement de procediments legals/judicials relacionats amb violència contra NNA que hagin estat aplicats a alguna persona inclosa en l'abast d'aquesta política.

El primer encarregat de rebre la notificació es la **delegada de protecció/comissió de protecció** mitjançant el e-mail específic habilitat per tal efecte: proteccio@espiralonline.org⁸ o mitjançant cridada telefònica en casos de extrema urgència i que no puguin esperar el procediment habitual de 24h de resposta.

⁷ Annexes 6 i 7: Registre d'incidents/sospita/denúncia i Informe del procés en cas de preocupació, sospita o incident identificat

⁸ Pendent activació

Totes les notificacions rebudes son considerades amb total serietat encara que requeriran de diferents accions de resposta en funció de quin d'aquests anteriors tipus pertanyin, i en funció igualment de la gravetat dels fets al·legats.

Per abordar la promoció de bon tracte i la prevenció de tota forma de violència cap la infància i adolescència les actuacions es dirigeixen en tres nivells d'actuació:

- **Accions de sensibilització:** a través de la promoció d'una consciència socials àmplia sobre la problemàtica i la necessitat de la implicació proactiu en el seu erradicació en tots els contextos i agents implicats .
- **Accions de prevenció** mitjançant la informació i capacitació dels NNA, famílies, voluntaris i professionals.
- **Atenció i acompanyament:** a qualsevol persona relacionada amb una situació de risc i/o violència cap a la infància i adolescència.

El **codi de conducta** es d'obligat compliment, en aquest s'expliciten el comportaments esperats i inapropiats. El seu incompliment desembocarà en una recomanació o sanció cap el treballador. Segons la gravetat de la conducta, aquestes mesures no seran estrictament punitives, sinó que s'emmarcaran en la cultura el bon tracte. Altres conseqüències estan contemplades al règim sancionador del conveni col·lectiu.

9. GESTIÓ DE PERSONES

La nostra política d'acollida té una implicació directa en la gestió del personal en els seus diferents moments (abans, durant i després de la contractació) des de una perspectiva dels drets de la infància no tan sols de la necessitat de complir amb la legalitat si no pel ferm compromís ètic i moral que tot professional d'Espiral ha de tenir amb els NNA.

En els **processos de contractació** un criteri de selecció serà la assegurar-nos de la idoneïtat del candidat a la missió i valors d'Espiral, es farà un control de verificació de la identitat i la petició del certificat negatiu de delictes sexuals.

Aquest procés s'adaptarà en cas d'admissió de persones voluntàries, alumnat en pràctiques i altres col·laboradors.

Respecte als **Plans de formació del personal** s'establiran formacions adaptades al grau de contacte amb NNA i responsabilitat de forma periòdica. També es donaran a conèixer els protocols d'actuació en cas de sospita o detecció de situació de maltracte i la pròpia política

de protecció. Aquesta estarà dirigida tant a les noves incorporacions com al personal que ja es a l'entitat.

10. DIFUSIÓ:

En Espiral comptem amb un **àrea de comunicació** amb qui treballem de forma coordinada elaborant les diverses accions per donar a conèixer el nostre compromís amb la protecció i bon tracte cap als infants així com la nostra **Política de Protecció i Bon Tracte cap a la Infància i Adolescència**.

Aquestes accions contemplen varies estratègies i formats adaptant-lo als diferents perfils i garantir que el material i informació que es dona es de fàcil accés i comprensible per a les diferents persones i trams d'edat.

Una línia estarà dirigida a la **difusió interna**: Cap a tots els treballadors i noves contractacions/col·laboracions i l'altre a **nivell extern** dirigida a la població en general, famílies i infants.

Des de la nostra pàgina web es pot consultar la declaració institucional i altres documents i informació de la política de protecció. <https://espiralonline.org/>

També es van penjant publicacions a les nostres xarxes socials i s'elaborarà un material específic pels infants que participen als nostres programes per tal de donar a conèixer com actuar i amb qui xerrar en cas de conèixer una situació de maltracte.

11. SEGUIMENT I AVALUACIÓ:

Al **pla d'acció anual**⁹ els mecanismes de seguiment i avaluació per assegurar una correcta implementació i gestió de casos així com un procés de millora continua per garantir els compliment dels objectius i els indicadors de compliment.

Els temes relacionats amb la protecció i bon tracte tindran d'un espai fixe a les agendes del comitè de protecció i bon tracte amb l'objectiu de garantir el paper estratègic que aquests

⁹ Veure Anexe 10: Pla d'acció Espiral

àmbits tenen en el quefer institucional. Addicionalment, s'ha disposat la creació d'una sèrie d'estructures específiques que tenen com a missió gestionar de manera més directa la implementació i el seguiment d'aquesta política.

Dins del procés de implementació seguiment i avaluació es tenen en compta les accions de mitigació que parteixen de la matriu del **anàlisis de riscos institucional**¹⁰.

La revisió de la política es fa cada quatre anys. Les possibles modificacions son presentades a la junta directiva, mateix organisme d'aprovació.

¹⁰ Veure Anexe 9: Plantilla: Anàlisis de riscos institucional

11. ANEXES:

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DE PROTECCIÓ A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

Espiral és una organització social que té per missió treballar per millorar la realitat de la infància, la joventut i les seves famílies, evitant situacions de risc i d'exclusió.

Ho fa treballant en xarxa i amb una perspectiva comunitària i de gènere, mitjançant programes i serveis inclusius i oberts de foment de l'ocupació, d'inserció laboral, d'oci i temps lliure educatiu i inclusiu, i de suport familiar. A més, treballa per enfortir el voluntariat i el teixit associatiu com a eina de participació i transformació social.

Per tot plegat, consideram la protecció dels infants i adolescents un repte fonamental.

Com a element cabdal d'Espiral i sobretot com eix sobre el qual es fonamenta la nostra política de protecció i bon tracte cap a la infància i l'adolescència, rebutjem totes les formes de violència.

Tal i com es reconeix dins la **Llei Orgànica de Protecció Integral a la Infància i Adolescència enfront de la Violència**, entenem la violència com tota acció, omisió o tracte negligent que priva a les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la seva forma o mitjans de comissió, inclosa la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital. Així com els actes d'omissió produïts per les persones que hagin de ser garants de la protecció de les persones menors d'edat.

Exemples:

- el maltractament físic, psicològic o emocional,
- els càstigs físics, humiliants o denigrants,
- el descuit o tracte negligent,
- les amenaces, injúries i calúmnies,
- l'explotació, incloent-hi la violència sexual, la corrupció, la pornografia infantil, la prostitució,
- l'assetjament escolar, l'assetjament sexual, el ciberassetjament,
- la violència de gènere,
- la mutilació genital femenina,
- el tràfic d'éssers humans amb qualsevol fi,
- el matrimoni infantil,
- l'accés no sol·licitat a pornografia,
- l'extorsió sexual,
- la difusió pública de dades personals,
- la presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar.

Per tal d'evitar que es donin aquestes situacions en el dia a dia de l'entitat:

- **Garantim** el benestar físic, mental i social dels infants i adolescents sobre els quals l'entitat té impacte de forma directa o indirecta.
- Tenim un **model** basat en el **bon tracte** cap als infants per part dels nostres equips, tant professionals com voluntariat.
- Duem a terme les accions necessàries per garantir que Espiral compta promou ambients protectors, de respecte als drets i entorns segurs.

És per això que volem evidenciar el nostre **compromís** amb la infància i l'adolescència, desenvolupant una **política integral de protecció** on es recullen tots aquells aspectes rellevants que es duen a terme a Espiral

Aquesta política abasta el conjunt de l'entitat en tots els seus nivells i projectes, implicant a totes les persones directament vinculades. També contemplem estratègies de difusió donant-la a conèixer a la comunitat amb el ferm objectiu d'involucrar a nous actors.

Assumim com a **principis rectors** de la política, i com una passa essencial per a una cultura de protecció a la infància:

- El benestar físic, mental i socials dels infants i adolescents.
- Model de Bon Tracte.
- Defensa dels drets dels infants.
- Compliment de la nova normativa.
- Participació infantil com a metodologia sobre la qual es fonamentarà la política.

Els **objectius** estan centrats en:

- Analitzar tots els projectes, accions, mesures Espiral des d'una perspectiva de possibles riscos cap als infants i desenvolupar mecanismes que els eliminin i garanteixin la seva protecció.
- Desenvolupar accions de prevenció dels riscos per a la infància, tant preventiu, com formatiu i informatiu.
- Garantir que tots els col·laboradors (professionals, voluntariat, alumnat en pràctiques) que participen en la nostra entitat reben formació i estan compromesos envers a la protecció a la infància.
- Detallar els procediments i protocols per a detectar, i actuar quan sigui necessari, davant situacions de desprotecció a la infància.
- Disposar d'indicadors adequats per fer seguiment als objectius marcats per a la protecció a la infància.

Defensem la Convenció dels drets dels infants, els estàndards Europeus en matèria de protecció a la infància i per descomptat amb la LOPJVI.

Mitjançant la present **declaració**, explicitem el nostre compromís ètic i institucional amb el benestar de la infància i l'adolescència en un procés decidit i ferm per garantir els seus drets fonamentals.

Ana Sánchez Rodríguez
Presidenta d'Espirai

Xavier Torrens Prats
Director General d'Espirai

Palma, Abril de 2023

Annex 2:

COMPROMÍS I ADHESIÓ A LA POLÍTICA DE PROTECCIÓ I BON TRACTE

La nostra política de protecció i bon tracte cap a la infància i adolescència articula els mecanismes que assegurin el benestar de les nines, nins i adolescents que participen a les nostres activitats i garanteixen siguin entorns segurs.

Espiral vol que qualsevol professional i altres persones que col·laborin a les nostres activitats desenvolupin un comportament adequat i de bon tracte amb els infants i adolescents.

Per consegüent,

D./D.ª

.....

amb nº de DNI/NIE

DECLAR QUE:

He rebut i llegit la nostra **declaració de protecció a la infància i adolescència**.

Tinc coneixement del contingut bàsic de la **Política de Protecció i bon tracte cap a la infància i adolescència**.

He rebut una sessió introductòria per part d'un responsable de protecció amb els elements bàsics de la política i el codi de conducta.

Em comprometo a complir amb les mesures establertes en la política, el Codi de Conducta i les normes de compliment establertes.

Em comprometo a informar la delegada de protecció a la infància de qualsevol situació sospitosa o de la qual sigui coneixedora que afecti el benestar i els drets fonamentals de qualsevol infant o adolescent que participi en activitats de la nostra entitat.

Annex 3:

COMPROMÍS COL·LABORADORS EXTERNS

Espiral vol que qualsevol professional i altres persones que col·laborin a les nostres activitats desenvolupin un comportament adequat i de bon tracte amb els infants i adolescents.

Per consegüent,

D./D.ª

.....

en nom de (empresa/entitat) amb nº de DNI/NIE

.....

DECLAR QUE:

Tinc coneixement del ferma compromís d'Espiral cap a la protecció a la infància.

Em comprometo a complir amb les mesures i exigències establertes a la llei en matèria de protecció de menors i garanteix que el personal compleix requisits.

Signatura, lloc i data

Annex 4:

Rols i responsabilitats de la delegada de protecció

Coordinació i Planificació

La delegada

Du a terme la coordinació del Comitè de Protecció d'Espiral, des de la planificació de les reunions del comitè i les seves iniciatives, coordina l'elaboració i el seguiments del pla d'acció.

Prevenició i sensibilització

Coordina els diferents actors del comitè i assegura el traspàs d'informacions necessàries, assegura el coneixement i l'adhesió a la política dels responsables de programa i als membres del comitè.

Lidera la difusió de la política conjuntament amb el responsable de comunicació de l'entitat i assegura la transferència de coneixements a altres materials més accessibles a les famílies i NNA. Participa com a Delegada del Pla de Formació de l'entitat.

Gestió de incidències

Centralitza les informacions del seguiment de casos, activa els protocols i a les persones implicades dins el mateix, convoca les reunions de seguiment de casos, registra els incidents i fa complir la protecció de dades.

Annex 5

Especificacions tècniques del COMITÉ DE PROTECCIÓN

1. Objectius

El comitè en el marc d'aquesta política es compromet a la prevenció del mal-tracte i la violència, a més de propiciar el bon tracte, mitjançant la proliferació d'espais segur i protectors

Els propòsits del present Comitè de Protecció son els següents:

- Assegurar la implementació, el seguiment i el procés d'adaptació de la política i el codi de conducta.
- Garantir la informació i formació de les persones que estaran involucrades dins la política.
- Suport en la presa de decisions al delegat de protecció i en la gestió dels casos.

2. Marc d'acció del Comitè

El comitè de Protecció actuarà sempre dins el següent marc:

- Visió, missió i valors de l'entitat
- *Política de protecció i bon tracte cap a la infància i adolescència d'Espiral.*
- Compromís de confidencialitat
- *Política de persones d'Espiral*
- *Política de qualitat.*

3. Membres

El comitè està conformat per les següents persones:

Noms	Lloc de feina	Rol dins el comitè
Carmen Martínez	Delegada en protecció Referent Territorial d'OBERT Coll/Molinar	Coordinació i planificació del treball del comitè Punt focal de l'entitat en matèria de protecció Rep i coordina els casos Redacció de la política
Belén Sánchez	Directora de programes infància i família i comunitari.	Suport des de la direcció en la tasca feta pel comitè. Aporta la visió d'entitat i comparteix la tasca del comitè a la resta de l'entitat Anàlisi i gestió de casos

Marc Ferrer	Coordinador d'activitats socioeducatives.	Coordina els casos de les activitats socioeducatives que no formen part del Programa OBERT. Aporta la visió activitats pròpies d'oci i temps lliure. Transferència de la política cap al Projecte d'intervenció Comunitària
Miquel Estarellas	Referent territorial d'OBERT a s'Arenal	Coordina els casos de s'Arenal. Visió des de el Projecte d'intervenció Comunitària. Redacció de la política.

Les actes i algunes tasques que van sorgint al comitè es faran de forma rotativa entre els participants del comitè.

La composició del grup pot variar amb el temps, segons els llocs i els rols que tenen els infants, dins el propi comitè es poden dur a terme petits sub-grups per dur a terme algunes tasques.

4. Funcions

Aquests son els principals objectius del comitè:

Responsabilitats	Funcions Operatives
Sensibilitzar	a. Personal de la entitat: • Transferir el discurs de protecció cap a la infància. • Mateix criteri per als diferents professionals de l'entitat. • Transferència cap a altres programes de l'entitat. • Aportar coneixements i millorar les competències. • Formació interna. • Difusió de les eines i mecanismes de la política.
Prevenir	• Procés de selecció. • Modificació del procés d'acollida. • Capsules formatives inicials. • Difusió de la política.
Informar	• Difusió dels canals i vies de denúncia. • Tractament de la informació sensible. • Procés d'investigació dels casos amb un sentit i baix un criteri de protecció cap a la infància, tenint en compte sempre la integritat física i emocional del menor • Establir mecanismes de protecció per a la persona que realitza la denúncia • Informar a la Direcció i altres persones implicades en respectant l'anonimat.

	• coordinació i articulació amb institucions administratives competents del Sistema Nacional de Protecció • Exercici de transparència. • Difusió de la política
Resposta ràpida i eficaç	• Activar els diferents protocols a partir de les sospites o denúncies. • Establir un seguiment dels casos, on poder actualitzar les novetats i les actualitzacions periòdiques del comitè. • Seguiment informatiu dels casos que ja estan en mans d'altres recursos com els Serveis Socials o el Servei de Menors.

5. Recursos

Recursos tècnics:

- Revisió de materials tècnics
- Maquetació de materials per a la difusió de la política
- Generar materials adaptats a la infància.
- Elaboració de materials: TDR del comitè, política revisada, material adaptat per a la infància, pla d'acció del comitè, etc.;
- Formació.

6. Espais de Reunió

- Reunió d'inici de curs

Reunió anual que es farà el mes de setembre des d'una perspectiva més estratègica; revisió de la documentació, formacions, difusió, nous professionals.

- Reunió del pla d'acció

Reunió trimestral per anar fent seguiment del pla d'acció i fer revisió de que els protocols, les tasques i altres aspectes d'importància dins la política s'estan implementat de forma correcta.

Reunions que es convoquen segons necessitat:

- Reunions d'emergència

Reunions que es convocaran sense cap previsió en moments de crisi fruit de la necessitat de donar una resposta urgent.

- Reunions de seguiment de casos

Reunions pactades per donar tractament i seguiment als casos que han arribat al comitè.

Annex 5 Registre de procés en cas de sospita, incident i/o denúncia

[Annexe 5. Registre PSID .pdf](#)

Annex 7 Procediment Preocupació, Sospita, Incident i Denuncia

[Anexe 7. proced detecció i prevenció política bon tracte.pdf](#)

Annex 8 Plà d'acció

[Anexe 4. Pla d'accio Espiral PPPP. pendent any 25.xlsx](#)

Annex 9

PLANTILLA D'ANÀLISIS DE RISCOS

OFICINAS CENTRALES								
SERVEI	RIESGO	ACCION IMPLEMENTADA/ PLANIFICADA	INDICADOR	FUENTE DE VERIFICACION	RESPONSABLE	PROBABILIDAD	IMPACTO	NIVEL RIESGO
Operaciones: Se refiere a toda actividad que no sea de carácter programático. Por ejemplo, eventos que puedan involucrar a NNA (celebrar un cumpleaños, hacer una conferencia de prensa), procesos administrativos (planificaciones estratégicas, redacción de contratos para el personal, almacenamiento de información sobre los beneficiarios), procesos como contratar a una empresa para remodelar un espacio de la organización								
Personal: Se refiere a qué personas participan en la organización como personal contratado, voluntarios, consultores, socios, visitantes, donantes, etc.								
Programas: Son los servicios y actividades desarrolladas por								

tu organización. Es decir, lo que hacemos todos los días								

EDICIÓ	MODIFICACIÓ REALITZADA	DATA
01	Redacció inicial del document	16 09 2024